

פ ר ו ט ו ק ו ל מ ס י 30 / ב

מישיבת ועדת הכלכלה, סיום ג', כ' באייר תשל"ז -
21.5.57, בטעה 11.15.

=====

בכחור: חברי הוועדה:
ב. אבניאל - היו"ר
ש. שורש
ס. אולמרט
ש. בז'רנו
ס. פרלשטיין
ג. טוקן
י.ש. רוזנברג
י. כמיס

מוזמנים:
מר הלוי - מטעם מסדר המסחר והתעסיה
מר גלבוז - " " " "
מר פריזר - " " " "
מר אורנשטיין - " " " "
גב' אור - מטעם מסדר המספטים

סדר-היום: חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים

היו"ר ב. אבניאל: אני פותח את הישיבה.

אני רוצה להודיע לחברי הוועדה שב-2 ביוני אנו עורכים סיור בנמל חיפה, בנמל הקישון, במבדוק הצף ובאניות חברת צי"ם. אנו יוצאים מתל-אביב בטעה 9.15 בבקר ונחזור בטעה 8-9 בערב. זה סיור ליסודי ואני מקווה שחברי הוועדה יפיקו תועלת מסנו.

ב. אזניה: אני רוצה שנבהיר לעצמנו איזה ענין פרוצדורלי בקשר לסיורים וטיולים. בקסתי היא שיוזמנו לסיורים אלה רק כתבים פרלמנטריים מסט, רק אלה הנמצאים כאן והעובדים ככתבים פרלמנטריים.

היו"ר ב. אבניאל: אני חושב שנוכל לסלא את בקשתך, אם כי היו סיורים של ועדות אחרות בהם הסתמפו לא רק עתונאים פרלמנטריים, נסעו אפילו הנשים של חברי הכנסת. אבל היות וסאלתך מתקבלת אשתדל לבצעה.

כידוע עומד על סדר יומנו חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים. שר המסחר והתעסיה פנה אלי אתמול בבקשה שנסיים את הדיון בחוק זה לא יאוחר מאשר באמצע החודש הבא, כי בסופו של אותו חודש פג תוקפן של תקנות שעת חירום ויצטרכו להביא אותן לחידוש. החוק הזה מונח על שולחננו כמעט 5 חדשים ואני סבור ששר המסחר והתעסיה צודק בבקשתו. יכולות להיות גישות שונות לחוק זה, גם אני סולל הרבה מאד סעיפים בחוק זה, אך במידה שלא אוכל לשכנע את חברי הוועדה לקבל את התיקונים המוצעים אעביר את המאבק לזירה החוקית - למליאת הכנסת. אבל אין כל צידוק לסחוב את החוק.

ש. פרלשטיין:

אינני חושב שגישתך מוצדקת. ישנן תקנות
לשעת חירום. אנו צריכים לעשות את
עבודתנו השוטפת. אין דבר המצדיק שתחת לחץ של ישיבות נחרוג מגדר
הסקובל דווקא בענין זה. לדעתי החוק הזה הוא פחות רצוי מהתקנות הקיימות.
אינני חושב לעשות סבוטז'ה, אבל אינני רואה עצמי מחוייב לעשות מאמץ
להביא את החוק בצורתו הנוכחית; כמסדר המסחר והתעשייה אינו סוכן להגביל
את תוקף החוק לשעת חירום מסש.

היו"ר ב. אבניאל:

אין מדובר כאן על מאמץ יוצא מן הכלל,
אבל לקיים שתי ישיבות בטבוע זה לא מאמץ
יותר מדי גדול בשביל חברי הוועדה.

ש. בז'רנו:

החוק הזה חשוב מאד וראינו שהוא איננו
מושלם. אינני רוצה, מתוך רצון לחסוך
חודש ימים, שנעביר אותו בלי דיון יסודי.

ש. שורש:

היו כבר כמה דיונים על הארכת תוקף
התקנות והובעה משאלה כללית,
מצד כל הסיעות, להפסיק בהארכת התוקף של ההוראות המנדטריות ולסיים
את הדיון בחוק. כדאי שייעשה מאמץ, ונשב פעמיים או שלוש פעמים בטבוע,
כדי לסיים את הסיום בחוק.

היו"ר ב. אבניאל:

אני מסכים: אין בינינו חילוקי-דעות
על כך שלא צריך להעביר את החוק בפני
ובלי דיון יסודי. (ב) אין אני סוכן להעלות על הדעת שיש בינינו מישהו
החושב שכדאי למשוך את החוק הזה מפני שהוא יותר גרוע מהתקנות הקיימות.
אם יהיה צורך נקיים שתיים ואפילו שלוש ישיבות בטבוע.

אנו עוברים לדיון בחוק. לפני הפגרה
עמדנו בסעיף 7. לסעיף זה טעיר חה"כ בז'רנו כי בפעם הקודמת הוחלט
לכתוב, שר רשאי להורות בצו איסית...

הנקודה השניה עליה התעכבנו היתה,
שאנו מתנגדים להפחתה בשיעור 25% באם נקבע מחיר מכסיסלי והצענו שישלם
את המחיר. ואם השר חושב שעליו לתבוע הנחה ובעל המפעל סבור שההנחה אינה
מוצדקת, הענין יובא לבירור בפני ועדה אשר תקבע את סידת ההנחה.

אנו הצענו את הנוסח דלהלן: "נקבע
מחיר מכסיסלי לאותו סוג של מצרכים - ישולם לבעליהם המחיר המכסיסלי
שר רשאי לתבוע ניכוי הנחה שלא תעלה על 25% מהרווח שאושר לבעל המצר
במסגרת המחיר המכסיסלי. בהעדר הסכמה מצד בעל המצרכים לניכוי ההנחה -
יוכרע גובה ההנחה על-ידי ועדה..."

מר גלבוע:

הצעת התיקון איננה נראית לנו. ראשית
יש הוצאות למסשלה בשליחת המצרכים,
ההוצאות לא סוכרחות להיות בגובה 25% אבל יש הוצאות. שנית, לא מגיע
לאיש זה רווח בשעור 25% תמורת שירות שלא עשה.

ה צ ב ע ה

הצעת-התיקון של היו"ר לסעיף 7, כנ"ל - נתקבלה

זכות הסתייגות לחה"כ שורש ואזניה

י. רוזנברג:

אני שומד לעצמי זכות לבדוק את הסעיף
ולקבוע את עמתי.

סעיף 8

היו"ר ב. אבניאל:

נדמה לי שהשר צריך להיות חייב לקבוע לבעל המפעל רווח סביר או שכר סביר. אינני אומר שהשר לא צריך להיות רשאי להטיל על בעל מפעל לעשות מסהו בניגוד לרצונו - אם המדובר בפעולה חיונית - אבל עלינו לדאוג גם לזכויות האזרח. לכן אני מציע להוסיף את המלים, כתנאי שישולם לו שכר או רווח סביר.

י. ש. רוזנברג:

השאלה אם יש לו רווח או אין לו רווח מותנית בזה איך הוא מפעיל את מפעלו - ביעילות או שלא ביעילות. יתכן שהשר צריך להיות רשאי להורות עליו להפעיל את המפעל בלי רווח אבל גם בלי הפסד. אני חושב שצריך למנות איזון ועדה - או בית המספט - אשר תקבע אם יש צורך בתשלום פיצויים כדי לכסות הפסד שנגרם כתוצאה מהפעלת הצו או כדי לתת רווח סביר.

אני מציע לקבל את סעיף 8 כמות שהוא אבל לקבל את העיקרון שבמקום המתאים נוסיף סעיף אשר ידון בקביעת ותשלום פיצויים.

ש. טורש:

אני תומך בסעיף 8 כפי שהוא מוצע. על קביעת מחירים מדובר בסעיף 6. סעיף 8 אינו אומר שהמטלה תפעיל את המפעל אלא שהיא תצווה להפעילו. מטמטע מזה שהמדרך שהמפעל מייצר יהיה בר-פיקוח ואז מסילא חלות כל ההוראות הסופיעות בסעיף 6.

ש. בז'רנו:

אני מבקש הסבר מבאי-כוח המשרד מה מטרת הסעיף. קשה לי לתאר מצב שהשר יזדקק לסעיף כזה. אני מבין שבטעת הירום יכול מפעל להפסיק פעולתו, למרות חיוניותו, מטתי סיבות: או מפני שהוא מפסיד כסף או מפני שיש סביבתה. האם אנחנו רוצים לתת לשר את הסמכות להורות על מפעל כזה לפעול ולייצר בהפסד? אפשר אולי לקבל הצעת התיקון של חה"כ רוזנברג.

אשר למקרה השני - אם הוכרזה סביבתה או הסבתה - במקרה של הסבתה הסעיף הזה עוזר. אבל במקרה של סביבתה אין הוא עוזר, כי סעיף זה אינו נותן סמכות לשר לצוות לעובדים לעבוד במפעל.

הדר ב. אבניאל:

יכול להיות גם מקרה של הסכם קרטליסטי.

ב. אזוביה:

בסעיף 16 יש ניסוח כולל מאוד לגבי האפשרות של הגשת ערר לוועדה. בסעיף 16 כתוב: הרגאת עצמו, נפגע על-ידי צו לפי הפרק השני... רשאי... לעזור עליו לפני ועדת עררים. כשנגיע לפרק עררים מסאלתו של חה"כ רוזנברג תבוא על סיפוקה. כאן אין צורך להוסיף משהו במיוחד.

י. ש. רוזנברג:

אני רוצה להוסיף טוועדת העררים יכולה לא רק לבטל את הצו אלא גם לקבוע שישולמו פיצויים והצו ימשיך בתוקפו.

מר גלבווע:

יש מפעלים הסגורים גם כיום בגלל הסכם קרטליסטי. זה מקטין את התפוקה בארץ ומייקר את המצרך. יש שמפעלים נסגרים דווקא כדי להגדיל את רווחיהם. אני יכול להביא עוד דוגמה: בתי-גזיקוק לא פעלו מסיבות פוליטיות. סעיף זה מאפשר להפעילם.

אשר לחשלתם פיצויים, במקרה של גרימת הפסד, ענין זה אמר להסדיר כפי שהוצע כאן, אבל אני מקווה שעצם קיומו של סעיף זה, כמות שהוא, יגרום לכך שלא ישחמשו בו ויביא לכך שבעלי המפעלים עצמם יפעילו את מפעליהם.

מר הלוי:

אני רוצה להזכיר לחברי הוועדה באיזו מקרים חשבנו בעבר להוציא צו כזה. בעיקר זה היה בשטח המאפיות כשאימו בהסבתה. ועצם פרסום הצו הביא לכך שההסבתה לא יצאה לפועל.

ש. פרלשטיין:

זמה בנוגע לשביחה? כיצד תפעילו מפעל חיוני שהוכרזה בו שביחה?

מר הלוי:

סעיף זה אינו עונה למקרה זה אלא למקרה של הסבתה.

י.ט. רוזנברג:

במקרה של שביחה, אם הוציא השר צו כזה אסור לשובתים להפריע למישהו אחר שיעבוד.

גב' אור:

אם בית-המטבח יקבע שמפעל זה חיוני והוא חייב לפעול אסור לשובתים להפריע למישהו אחר לעבוד מפני שזה בזיון ביח-הדין.

היו"ר ב. אבניאל:

אולם לא מדובר כאן על החלטה של ביח-מטבח אלא על צו של השר.

מר הלוי:

שאלת המחיר מצאה כבר את תיקונה בסעיף 16. בפרקטיקה המעטית מדובר על ענפים כמו מאפיות, למשל, בהם יש מחיר מכסימלי. מקיימים דיון בענין המחירים, אבל לא יחכן שענין כה חיוני כמו להם ישמט מכסיר נגד המדינה והאוכלוסייה.

ש. פרלשטיין:

אם בעל מפעל יקבל הוראה להפעיל את מפעלו אך אין הוא יכול לעשות זאת מחמת שביחה והוכרזה במפעלו, הרי לפי סעיף זה הוא עלול להענש.

מר הלוי:

לדעתי לא.

י.ט. רוזנברג:

יוצא שחובתו לסבור את הסביחה מפני שהוא קיבל צו.

מ. אולמרט:

הרי החוק הזה מופעל בטעם חירום ואז האזרה ממילא מוגבלת. במקרים כאלה קובעת ועדת ערר מפני שחופט האזרה מוגבל אז.

ש. פרלשטיין:

אני מבקש לקבל חווח-דעת של מטרד המספטים: מה דינו של אדם שאינו יכול להפעיל את

מפעלו למרות שקיבל צו.

היו"ר ב. אבניאל:

אני חושב שהסעיף הדין בוועדת ערר אינו עונה לבעיה שהתעוררה פה. ועדת הערר קובעת אם לקיים את הצו או לבטלו אבל אינה קובעת בענין פיצויים ולא כלום. אני מציע להוסיף כאן את הרעיון של ה"כ רוזנברג, שמי שרואה את עצמו נפגע זכאי לחבוע מהשר לפצווחו, ואם לא ייענה - זכאי לפנות בענין זה לוועדת ערר.

חוץ מזה צריך לנסח את החוק כך שיהיה ברור, שאם בעל מפעל אינו יכול למלא אחרי הוראות הצו, נניח במקרה של שביתה, אין הוא אחראי על כך.

ש. בז'רנו:

אינני מבין מה פירוש "טר רטאי להטיל על בעלו של מפעל"; יש מקרים שלא ידוע מי הוא הבעל.

היו"ר ב. אבניאל:

בסעיף 1 כתוב, בהגדרה של "בעל": "לרבות אדם הממלא לגבי המפעל תפקידי הנהלה".

מר פריזר:

אשר לחשש שבעל מפעל יכול להעניש גם במקרה שאין באפשרותו למלא את הצו - למשל במקרה של שביתה - דומני שהחשש זה אינו מבוסס. חוק שרוח חובה קובע שאדם המקבל צו חייב להתייבב, אחרת יובא לדין, אבל כמובן שאדם כזה יכול להביא לשופט תעודת רופא שהיה חולה ואז לא יישפט. לכן דומני שאין צורך לכתוב משהו בנדון זה.

ש. פרלשטיין:

אני רוצה למנוע טרדות מבעל המפעל. אינני רוצה להכריחו ללכת לוועדת ערר. נניח שהוא בצבא ואינו יכול להפעיל את המפעל. החוק צריך לקבוע מתי אפשר להביא אדם לדין, אם הוא איננו ממלא אחרי הוראות הצו, ומתי אי-אפשר.

היו"ר ב. אבניאל:

צריך לחח ביטוי לרעיון שאדם יהיה אחראי רק אם היה ביכולתו למלא את הצו ולא מלאו.

י. ש. רוזנברג:

אנו צריכים לחח סמכות לוועדת הערר להחליט על חילום פיצויים במקרה של הפסדים. רעיון זה אין להכניס בכל סעיף וסעיף אלא בסעיף הכללי המדבר על ועדת עררים.

ש. בז'רנו:

אני מסכים עם חה"כ רוזנברג, אולם סעיף 8 צריך לקבוע שאם הטר גרם להפסדים עליו לכסוחם.

ב. אזניה:

אני חוזר על הצעתו של חה"כ רוזנברג. לדעתי המקום להצעה זו הוא בסעיף 16 (ג). שם אפשר להוסיף "או לקבוע פיצויים על הפסדים".

ש. פרלשטיין:

ועדת הערר יכולה רק לדון על גובה הפיצויים, אבל העיקרון של חילום פיצויים צריך להזכיר כאן.

היו"ר ב. אבניאל:

יש שתי דעות ואעמיד אותן להצבעה. האחת אומרת כי בסעיף 8 צריך לכתוב שאם אדם טוען שמגיע לו רווח סביר או שנגרמו לו הפסדים, הוא זכאי לתבוע אותם, וועדת העררים חקבע את גובה הפיצויים או הרווח.

הדעה השניה אומרת שאת כל הענין הזה צריך להכניס בסעיף 16.

ה צ ב ע ה

הקולות שקולים

לסעיף 8 יהיו שתי גרסאות - א' וב'

(הניסוח הסופי ייעשה בידי היועצים המשפטיים)

טעיף 9

ש. פרלשטיין:

לפי דעתי השר צריך להיות רשאי למנות מפקח שינהל את המפעל רק אחרי שאיזו אינסטנציה משפטית קבעה שבעל המפעל לא מילא אחרי הוראות הצו.

מ. אולמרט:

טעיף זה מאפשר לשר להכניס למפעל אדם זר אשר ינהל את המפעל ומניהול המפעל נקבעת למעשה יעילותו. אני מציע לחת סמכות זו לשר בתנאי שהוא ימנה מפקח מבין בעלי המפעל.

י.ש. רוזנברג:

למעשה זו היא קונפיסקציה, מלאה או חלקית, אבל קונפיסקציה. אם נקבל עקרון זה שבשעת חירום צריך לחת סמכות לקונפיסקציה, הרי צריך להבטיח את זכויות בעל המפעל. אפשר לעשות זאת בדרך אחת - פיצויים. אני מוכן לקבל את הטעיף הזה בתנאי שיהיו פיצויים (בין אם הכוללים רווח ובין שאינם כוללים רווח). בטעיף 16 צריך להכניס פיסקה האומרת, שבכל המקרים האלה הממשלה אחראית על ההפסדים שנגרמו לבעל המפעל שלא באשמתו.

היו"ר ב. אבניאל:

אני יכול להבין את הצורך בפיצויים ובכל מיני קומפנסציות, אבל אינני מסכים ואינני יכול להשלים שטעיף כזה מותר לו שיהיה קיים במדינה דמוקרטית וחופשית אלא רק מטעם אחד - מטעמי בטחון. זה יותר גרוע מקונפיסקציה, זה מערער את כל היסודות. לכן אני מציע להוסיף, אחרי המלים "שר רשאי" את המלים "מטעמי בטחון" או "לצרכי בטחון".

מר הלוי:

אני רואה קשר הגיוני בין הסעיפים 8 ו-9. שר לא ימנה מפקח כדי להוציא את הסודות של המפעל. אביא לדוגמה מקרה קונקרטי שיכול לקרות. הוכרזה הלילה שביחת אופיים; ההחלטה נחקבלה בשעה 11; אין פנאי לפנות לבית המשפט. קרה בעבר שבשעה 7 הכינו צווים כדי להפעיל את המצויה בשעה 5 בבקר. אין כאן עניין של הוצאת סודות המפעל, או עזרה לקו נקורנט, אלא הבטחה של שירות חיוני לא בשעת חירום ולא מטעמי בטחון. במקרים כאלה אין מקום למנות את בעל המפעל כמפקח כי הוא קיבל צו ולא ציח.

י.ש. רוזנברג:

האם הייתם מסכימים שהמינוי יהיה לחקופת זמן מוגבלת מראש?

מר הלוי:

במקרים שארעו בעבר עצם המינוי מנע את השביחה, מנע במל את העניין. יש מקרים שאדם נעלם ואין יודעים היכן הוא והוא מעלים מצרכים חיוניים.

ש. בז'רנו:

חפנו לבית-המשפט.

ש. פרלשטיין:

הדוגמה שהבאת איננה כל-כך טובה. אזכיר לכם דוגמה אחרת: האיום בהשבתת מכירת עופות בחיפה. אינני יכול להגיד אם הטענות היו צודקות או לא, אך במקרה זה אתה פוסק: אסור לך לשבות! ואולי הוא צודק? אולי הם נאלצים לעשות זאת? כלומר, אתה פוסק שאסור להשבית את המפעל אבל יחד עם זה לא קובע איזו אינסטנציה אשר חברה אם הטענות צודקות או לא. כאן מדובר על קונפיסקציה. אינני אומר שבכל תנאי אסור לממשלה לעשות זאת, אבל החוק צריך לקבוע ברורות באיזה תנאים מותר. אני חושב שהסמכות הזאת צריכה להנתן בשני סייגים: א) אם בעל המפעל אינו ממלא אחרי הוראות הצו; ב) לאחר קביעה של בית-המשפט שהוא אמנם אינו ממלא אחרי הוראות הצו.

מ. אולמרט:

בסעיף 9 צריך לשוב שטר רשאי למנות
מפקח רק במקרה שבעל המפעל סרב למלא אחרי
הוראות הצו, וכן להוסיף את הצעתו של היו"ר - אם המינוי מחוייב מטעמי
בטחון.

דומני שסעיף זה אינו מחייב לפי צוריים
מפני שקשה לקבוע אם יש נזקים, זה יהיה ענין ארוך שיצריך בירורים
ממושכים, וזה דבר שיכול להתחדש כל כמה חודשים או שנים.

מר גלבוע:

במסרד דנו בסעיף זה. אנחנו מקבלים את
ההצעה הראשונה של חה"כ פרלמנטיין ולא
נתנגד להוסיף את המלים "כדי להבטיח חקינותה של פעולה חיונית". יכול
להיות שבעל המפעל הפעיל את המפעל אבל לא באופן תקין. אבל לא נראה לנו
שבית המספט צריך לקבוע את האם.

ס. בז'רנו:

מדברי מר הלוי הבינתי שיש לצמצם את
תוקפו של סעיף 9 רק למקרים של אי-ציות
מצד בעל המפעל. אני מציע לכתוב שטר רשאי להשתמש בסעיף 9 רק במקרה
שבעל המפעל לא ציית להוראות הצו. כי סעיף 9 הוא חמור מאד ואינני
חושב שלדעת מר גלבוע הטר יכול להשתמש בו כדי למנוע קרטליה וכו'.

כמו כן צריך להבטיח קומפנסציה של הנזקים
שנגרמו, כלומר פיצויים.

גב' אור:

היות ומר הלוי קוטר את שני הסעיפים 8
ו-9 בקטר הגיוני ועניני, ומאחר שסעיף
8 הוא די רחב, אפשר להוסיף/בו אחרי המלים "להפעיל את מפעלו" את המלים
"באופן מלא, תקין" וכו'.

אטר לפיצויים, אם בעל המפעל אינו רוצה
להפעיל את מפעלו, אין הוא יכול לבוא ולטעון: אני מבקש שתשלמו לי
קוטר.

היו"ר ב. אבניאל:

אז נשאר רק הסתייגותי שמוחר להפעיל
סעיף זה רק כשצורכי בטחון המדינה תובעים
זאת.

ג. שוקן:

יכולות להיות חילוקי-דעות: בעל המפעל
יחשוב שהוא מילא אחרי הוראות הצו והטר
יחשוב אחרת. במקרה זה צריך לאפשר לבעל המפעל לפנות לבית-מספט. אבל
אינני יודע אם הוא יכול לקוות כי בית-המספט יביא לתיקון המצב, מפני
שאם הטר יגיד שהוציא את הצו כדי להבטיח אספקה חיונית, בית-המספט לא
יכנס ולא ידון בענין זה. ענין אחר הוא אם זה נוגע לוועדת ערר. אז
אם אדם רואה עצמו נפגע הוא יכול לתבוע פיצויים.

כמו-כן צריך לקבוע שצורים אלה צריכים
להיות איטיים.

ב. אזניה:

מכיוון שאין סיכוי רב שתקבל הסתייגותו
של היו"ר - להגביל סעיף זה רק לצרכי
בטחון המדינה - ומכיוון שסעיפים 8 ו-9 נראים רחבים מדי (כטאינס
מבוססים על צרכי בטחון המדינה) בוצעני לטאול את נציגי המסרד האם אינם
מוכנים להכניס כאן הגבלה של ענפים? בעיני סעיפים אלה רחבים מדי.
אולי אפשר לצמצם את סעיף 9 על-ידי כך שהוא יחול רק על ענפים שהם
יותר חיוניים.

ש. שורט:

אני הולק על דעתו של ה"כ אזניה.
החקיקה והטמכות של הטר צריכות להיות
רחבות. ואני סומך על טר בישראל שהוא ישתמש בטמכותו זו רק במקרים
חיוניים. לעתים יש סכסוכים בין השוחפים של מפעל וסוצאה מזה אין
המפעל פועל. אני רואה סעיף 8 וסעיף 9 כסעיף אחד. ראשית מנסים
להפעיל את המפעל לפי סעיף 8 ואם אין ברירה משתמשים בסעיף 9. בסעיף
9 צריך להוסיף "לא הופעל מפעל באופן תקין מאיזו סיבה שהיא".

ש. פרלשטיין:

אני מציע לאחד סעיפים 8 ו-9 לסעיף אחד.

י.ש. רוזנברג:

אני מבקש להכניס סעיף קטן אשר יבטיח
כי המפקח יהיה חייב לשמור על סודות

המפעל.

היו"ר ב. אבניאל:

האם נציגי מטרד המסחר והתעשיה מוכנים
לקבל את הצעתו של ה"כ אזניה סעיף 9

יופעל רק בכמה מקרים?

גב' אור:

זה מסוכן מדי, מפני שאם יקרה משהו
שלא הובא בחשבון בחוק יצטרכו לקרוא לכנסת
בשביל להוסיפו. אפשר לומר באופן כללי שסעיף זה יחול על מפעלים
שיפורטו בצו.

היו"ר ב. אבניאל:

אנו חוזרים לנוסחה שהציעה הגב' אור
בתוספת סעיף על חובה שמירה סודיות
מוחלטת לגבי סודות המפעל ובחוספת האלת התביעה של פיצויים שתמצא את
פתרונה בסעיף 16, אני מסאיר לעצמי זכות להציע פי סעיף 9 יופעל
רק במקרה שבטחון המדינה יחבע זאת.

התאחדות הסוחרים מציעה להגביל בסעיף
9 את תקופת הזמן בה זכאי הטר למנוח מפקח במפעל.

הוחלט:

להוסיף בסעיף 9 כי מינוי מפקח
מוראה יהיה לתקופה של 3 חדשים;
הטר זכאי להאריך את המינוי
לתקופה נוספת או להחליף את המפקח.

ש. פרלשטיין:

מן הנכון טגח בעל המפעל ידע מה הם
הפקודיו, זכויותיו וחובותיו של המפקח.
הוא יכול להיות שהמפקח יחרוג מגדר סמכויותיו.

הוחלט:

להוסיף בסעיף 9 כי העתק מכתב-המינוי
של מפקח מורסה ייסלח לבעל המפעל, פרט
למקרים שבטחון המדינה מחייב אחרת.

היו"ר ב. אבניאל:

יש להגביל את ההוראה בסעיף 9 (ב) (3).
נניח של מפעל יש הסכמ, הטר מצווה על
ביטולו והמפעל חייב לשאת בנזקים. במקרה זה צריך לאפשר חביעת
פיצויים. ענין זה יש להסדיר בסעיף 16.

ש. פרלשטיין:

יתכן שבעל המפעל אינו מתנגד שיכניסו
למפעלו מפקח מורסה, אבל הוא מתנגד
למינויו של אדם מסויים מטיבות אלה או אחרות. האם אין לתת זכות
לבעל המפעל לחבוע להחליף את המפקח?

היו"ר ב. אבניאל:

סעיף 16 (ג) עונה על כך: ועדה עררים
רשאית לשנות את הצו.

גב' אור:

מפקח ימונה אם בעל המפעל אינו יכול
להפעילו בעצמו. אז הוא יכול להגיד שרואה
עצמו נפגע על-ידי הצו ויכול לדרוש הקלפת המפקח.

סעיף 10

י.ש. רוזנברג:

בראשית הדיון קבענו שחוק זה אינו חל על
כוח האדם אלא על המפעל.

היו"ר ב. אבניאל:

זה נאמר על עובד שכיר ולא על עצמאי.
אני חושב שהחוק צריך לחול גם על שכיר, אם
זהו חוק המופעל במקרה היווני ביותר.

מר אורנשטיין:

מי שעושה שירות לא לאדם בודד אלא לרבים,
אפילו הוא שכיר, החוק הזה חל עליו.

היו"ר ב. אבניאל:

לא כתוב כך בסעיף 10.

מר אורנשטיין:

פה מדובר בסירות בר-פיקוח, ז.א. שירות
לרבים.

היו"ר ב. אבניאל:

האם החוק הזה חל על נהגי אס"ד, למשל?

מר גלבוש:

הוא חל על חברי אס"ד בתור חברי קואופרטיב.

ב. אזניה:

לגבי חברי קואופרטיב לא מתעוררת כל שאלה.
היא מתעוררת, אולי, לגבי הסכירים שעובדים
בקואופרטיב. עליהם אינך יכול להטיל שום צו.

י.ש. רוזנברג:

אינני רואה כל הבדל בין עצמאי והשכיר
מבחינת החובות המוטלות עליהם. לדעתי
צריך להוסיף בסעיף 10 כי מתוך צרכי בטחון אפשר לגייס כל אדם.

גב' אור:

השכיר אינו ברשות עצמו ואין להטיל עליו
משהו שהוא בניגוד לרצון מעבידו.

י.ש. רוזנברג:

אני רוצה לחפש נוסחה אשר חבטיח כל הצו
יחול על מפעלו של אדם ולא עליו כעל אדם.
אני מבין שאומרים לבעל מאפיה: עליך להפעיל את מאפיחך כך וכך ולאפות
סוג כזה של לחם, אבל אינני מסכים שיגידו לו: אחת, בתור זאת, תעזוב
את תל-אביב וחלך לכאר-טבע.

הדיון בסעיף 10 טרם נסתיים

הישיבה ננעלה בשעה 13.00.